

SMV'ernes investeringsefterslæb voksede under coronakrisens første år

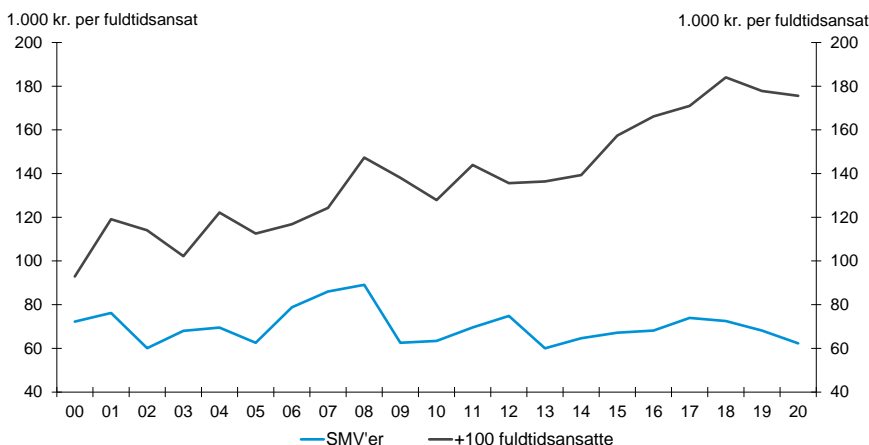
Danske virksomheder blev hårdt ramt under coronakrisen, hvilket smittede af på deres regnskaber og investeringslyst. Knap hver fjerde af landets små og mellemstore virksomheder (SMV'er)¹ kom ud af 2020 med røde tal på bundlinjen, og deres investeringsefterslæb til de store virksomheder voksede desværre yderligere.

SMV'erne har i årevis haltet efter de store på investeringer...

Selvom dansk erhvervsliv kom langt bedre gennem coronakrisens første år end først frygtet, så faldt virksomhedernes investeringer i 2020 – det gælder både for store og små virksomheder. Dermed lå

SMV'erne investerer næsten to tredjedele mindre end de store

Investeringer per fuldtidsansat i private byerhverv ekskl. ejendomshandel og udlejning fordelt på virksomhedsstørrelse

Kilde: Regnskabsstatistik fra Danmarks Statistik og DI.

**... og investeringsgab
voksede yderligere un-
der coronakrisen**

SMV'ernes investeringer fortsat underdrejet og var på samme lave niveau, som vi så i de værste år under finanskrisen.

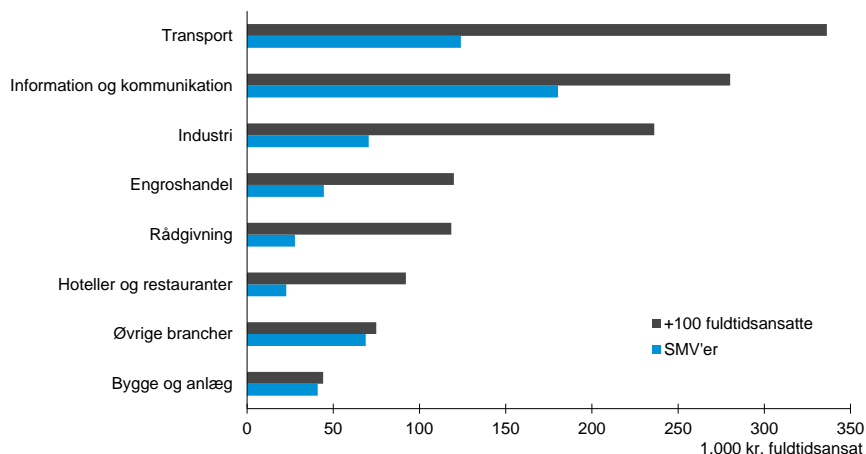
At investeringerne i SMV'erne halter efter de større virksomheder er ikke noget nyt fænomen. I årene 2009-2010 investerede virksomheder med flere end 100 medarbejdere cirka 110 pct. mere i maskiner, udstyr og lokaler per fuldtidsansat end SMV'erne. Ti år senere var gabet i investeringsniveauet per fuldtidsansat mellem store virksomheder og SMV'er vokset til over 170 pct. Det er det største investeringsgab mellem SMV'er og store virksomheder, der er blevet målt siden 2000, hvor statistikken blev lanceret. Hvis SMV'erne havde øget deres investeringer per fuldtidsansat i samme omfang som de store virksomheder over de seneste ti år, ville deres investeringer være mere end 25 mia. kr. større i dag.

**Højere investeringsakti-
vitet i de store virksom-
heder i alle brancher**

Den højere investeringsaktivitet blandt de store virksomheder gælder bredt på tværs af brancher. Særligt i de mest investeringstunge brancher som transport, information og kommunikation samt industri investeres der betydeligt mere per fuldtidsansat i de store virksomheder end i SMV'erne. Men også i brancher, hvor der typisk investeres mindre, er der et investeringsefterslæb blandt SMV'erne.

SMV'erne investerer mindre end de store på tværs af brancher

Investeringer per fuldtidsansat i private byerhverv ekskl. ejendomshandel og udlejning fordelt på virksomhedsstørrelse og branche, 2019-2020

Kilde: Regnskabsstatistik fra Danmarks Statistik og DI.

**SMV'er er dårligere pol-
strerede end de store
virksomheder...**

Egenkapital er nødvendig for at kunne investere

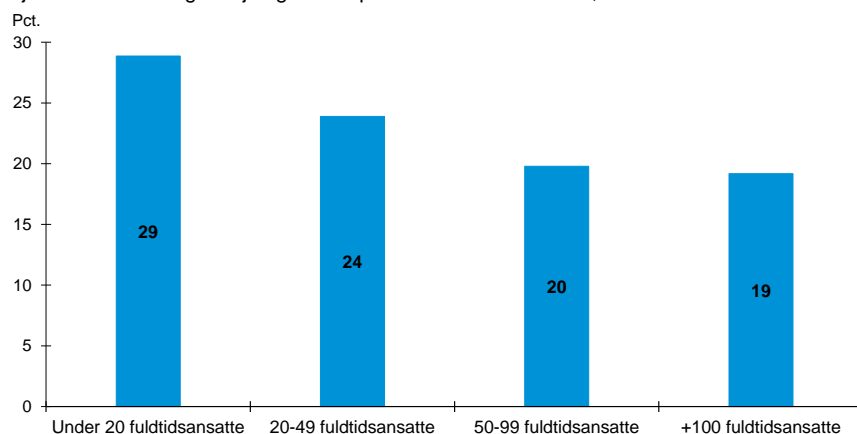
For at landets mange SMV'er kan indfri deres fulde vækstpota-
tialer er det en forudsætning, at de har adgang til risikovillig kapital og
egenkapital. Der skal penge til at investere i nye produktionsanlæg,

¹ Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) omfatter virksomheder med færre end 100 fuldtidsansatte.

maskiner, bygninger mv. og drive den grønne vækst i SMV'erne, så de kan vokse sig store og være med til at skabe vækst og nye private arbejdspladser. Det er derfor en udfordring, at SMV'erne har mindre egenkapital end de store virksomheder.² I 2018-2019 (som er de seneste tilgængelige registre på Danmarks Statistiks forskeradgang) havde lige under tre ud af ti virksomheder med færre end 20 fuldtidsansatte en egenkapitalandel, der var mindre end 20 pct. For de helt store virksomheder var det kun lige under to ud af ti.

De mindste virksomheder har oftere en lav egenkapitalandel

Andel af virksomheder med lav egenkapitalandel i private ikke-finansielle byrhverv ekskl. ejendomshandel og udlejning fordelt på virksomhedsstørrelse, 2018-2019

Anm: Figuren omfatter virksomheder med en egenkapitalandel på under 20 pct. (målt ved egenkapitalen i forhold til de samlede aktiver). Kilde: DI-beregninger på baggrund af regnskabsdata fra Danmarks Statistik.

... hvilket kan forklare en del af SMV'ernes investeringsefterslæb

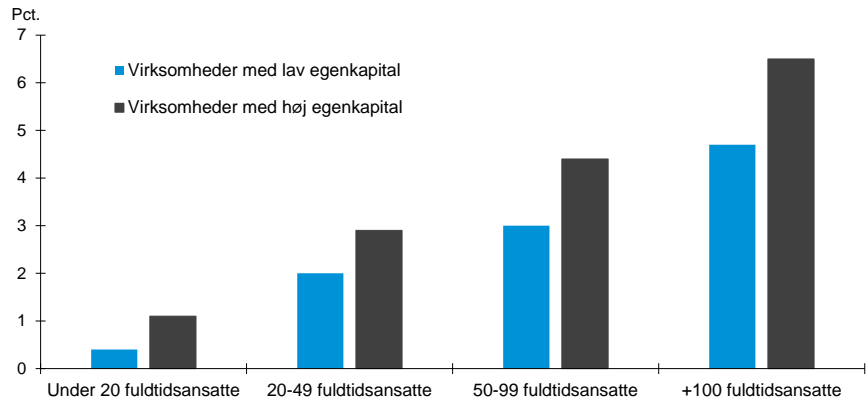
At adgangen til risikovillig kapital og egenkapital spiller en vigtig rolle for mange virksomheders investeringer understreges også af, at virksomheder med en lav egenkapitalandel typisk har en lavere investeringskvote end virksomheder, der er bedre polstrerede på egenkapital – og det gælder uanset, hvor store de er.³ Den relativt højere andel af SMV'er, der har en lav egenkapitalandel, kan derfor forklare en del af SMV'ernes store investeringsefterslæb.

² Der findes forskellige mål for, hvor meget virksomheder kan låne, og hvor meget de kan investere. I denne analyse ses på virksomhedernes egenkapitalandel, der måles som egenkapital i forhold til samlede aktiver.

³ Medianen for investeringskvoten (der måles som investeringer i forhold til værditilvækst) angiver den midterste investeringskvote blandt de virksomheder, der indgår i en given størrelseskategori.

Virksomheder med lav egenkapitalandel investerer typisk mindre

Median for investeringskvote fordelt på virksomhedsstørrelse i private ikke-finansielle byerhverv ekskl. ejendomshandel og udlejning, 2018-2019

Anm.: Medianen for investeringskvoten (investeringer målt i forhold til værditilvækst) angiver den midterste investeringskvote blandt virksomhederne i en størrelseskategori. Virksomheder er inddelt efter egenkapitalandel (egenkapitalen i forhold til de samlede aktiver). Lav egenkapital refererer til egenkapitalandele under 20 pct., mens høj egenkapital refererer til egenkapitalandele over 50 pct.
Kilde: DI-beregninger på baggrund af regnskabsdata fra Danmarks Statistik

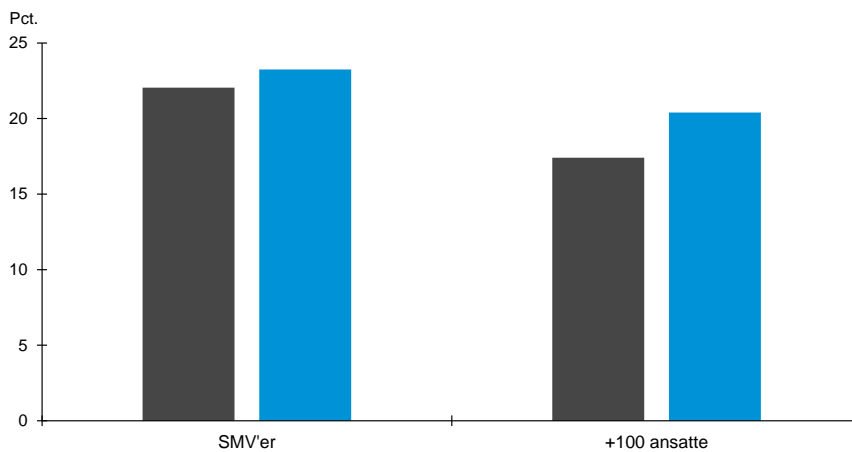
Mange store såvel små virksomheder kom ud af 2020 med underskud

Udfordringen med at skaffe risikovillig kapital til at investere blev ikke mindre under coronakrisens første år, hvor mange virksomheder blev hårdt ramt på deres omsætning og kom ud af året med røde tal på bundlinjen. Det gælder både for SMV'er, hvor knap hver fjerde havde et negativt driftsresultat i 2020, og derfor risikerede at måtte tære på deres egenkapital. Men også blandt de store virksomheder var der en næsten lige så høj andel af underskudsgivende virksomheder i 2020. Og det til trods for at brugen af forskellige kompensationsordninger, herunder lønkomensation og komensation af virksomhedernes faste omkostninger, har været med til at begrænse mange virksomheders tab under coronakrisen.

Selvom størstedelen af dansk erhvervsliv er kommet overraskende hurtigt og stærkt tilbage i 2021 efter de omfattende nedlukninger af økonomien, så indikerer det høje antal af virksomheder med underskud i 2020 alligevel, at coronakrisen kan risikere at trække tråde ind i de kommende år i form af lavere investeringer, særligt blandt SMV'erne.

Lidt under hver fjerde SMV'er kom ud af 2020 med et underskud

Andel virksomheder i private ikke-finansielle byerhverv med et negativt driftsresultat i 2020

Anm.: Figuren omfatter virksomheder med mindst tre ansatte.
Kilde: DI-beregninger på baggrund af årsregnskaber fra Lasso X.

Sådan har vi gjort

Analysen er udarbejdet på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik med udgangspunkt i Regnskabsstatistikken i årene 2018-2019, som er de seneste tilgængelige registre på Danmarks Statistiks forsker adgang. Regnskabsstatistikken indeholder oplysninger om bl.a. resultatopgørelse, balance og investeringer for alle reelt aktive virksomheder i ikke-finansielle private byerhverv i Danmark.

Med udgangspunkt i den samlede population af virksomheder foretages flere dataafgrænsninger. For det første medtages kun virksomheder med mindst fem fuldtidsansatte for at udelade den store gruppe af virksomheder, der typisk ikke investerer. For det andet udelades brancherne råstofindvinding, energi og forsyning, ejendomshandel og udlejning samt brancher inden for offentlig forvaltning. For det tredje ses alene på virksomheder, hvis regnskabsoplysninger i en eller anden form er indsendt til Danmarks Statistik.

Ved at anvende disse dataafgrænsninger omfatter datagrundlaget i alt 45.776 virksomheder, som inddeles efter, hvor stor en andel deres egenkapital udgør af de samlede aktiver og antal fuldtidsansatte. Virksomheder med en egenkapitalandel på under 20 pct. defineres som virksomheder med en "lav egenkapital", mens egenkapitalandele på over 50 pct. angiver virksomheder med en "høj egenkapital". De resterende virksomheder ligger i mellemfeltet. Egenkapitalandelen varierer på tværs af virksomhedsstørrelse.

Virksomheder fordelt på egenkapitalandel og størrelse, 2018-2019

	u.20 fuldtidsansatte		20-49 fuldtidsansatte		50-99 fuldtidsansatte		+100 fuldtidsansatte	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Virksomheder med lav egenkapital	8.977	29%	1.969	24%	682	20%	573	19%
Virksomheder med mellem egenkapital	13.382	43%	4.062	49%	1.813	53%	1.573	53%
Virksomheder med høj egenkapital	8.741	28%	2.211	27%	951	28%	842	28%

Anm.: Virksomheder inddelt efter andel af egenkapital i forhold til samlede aktiver. Lav egenkapital refererer til egenkapitalandele under 20 pct., mellem egenkapital til egenkapitalandele på mellem 20 og 50 pct., og høj egenkapital til andele over 50 pct. Virksomheder med færre end fem fuldtidsansatte er udeladt.
Kilde: DI-beregninger på baggrund af regnskabsdata fra Danmarks Statistik.

Andelen af virksomheder med et negativt driftsresultat i 2020 er beregnet på baggrund af årsregnskaber fra Lasso X. I denne del af analysen betragtes virksomheder mindst tre ansatte, hvor brancherne landbrug, skovbrug og fiskeri, råstofindvinding, energiforsyning, finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning, kultur og fritid samt brancher inden for offentlig forvaltning er udeladt.⁴

⁴ Der foreligger kun regnskabsstatistik på Danmarks Statistiks forsker adgang frem til og med 2019, hvorfor det er nødvendigt at anvende årsregnskaber fra Lasso X til at beregne andelen af underskudsgivende virksomheder i 2020.